

החצוצרות השמינו כאב

למבקרי הקונצרט הרביעי למינויים שקי
תזמורת הישראלית התברר עד מהרה שהי
גבר הצעיר (39), השחרחר והצנום, שעמד
זקוף וגו על הדוכן והניע את שרביטו לצלילי
תכנית שקולה ורבת עניין בתנועות קצובות
וגמישות הנו אחד המנצחים המעניינים ב
יותר שבקרו בישראל בשנים האחרונות.

איגור מרקביץ היהודי, אשר מלבד ציל
צול שמו, לא נשאר בו הרבה שייעוד עליו
על מוצאו הרוסי, נולד בקייב בשנת 1912
ונלקח לשווייץ על-ידי בני משפחתו, מש
מלאו לו שלוש שנים. מאז ישב ישיבת קבע
בשווייץ, נפתחו לפניו במוחיהן של מיטב
תזמורות אירופה, כמלחין וכמנצח. עוד בהי
יותו ילד צעיר לימים, היה ברור לכל אלה
שהתענינו בהתפתחותו, כי יהפוך מוסיקאי
רציני, גדולית כאלפרד קורט, הפסנתרן הי
צרפתי, מורה של פנינה זלצמן, (שהוחרם
כמשתף פעולה עם הנאצים), וסרגיי דיאגני
לב, מלך הבאלט הרוסי, שימשו לו אפוסי
רופסים אמנותיים. במלאת למרקביץ 15
שנה, יצאו לו מוניטין כמלחין, לאחר שחי
בר את יצירתו התזמורתית הראשונה. שלוש
שנים לאחר מכן ניצח על תזמורת הקונ
צרטנבאו באמסטרדם, אחת הטובות ביותר
באירופה.

בשנת 1940, לאחר שנקלע לפלורנץ, אי
סליה, בקשר עם חיבור אחת מיצירותיו לפי
פואמות איטלקיות עתיקות, נתקע בה לת
קופת המחמה. הוא זנח את פעילותו המו
סיקאלית והצטרף למחתרת. הוא הצליח להי
ציל את חייו של הסופר והצייר הנודע קרלו
לוי, על-ידי שהזייר את לוי, תוך סיכון
עצמו. שעה קלה לפני ביקור הגיסטפו בכיתו.

לנצח או להלחין? באותם ימי המל
חמה נזמין לאיגור מרקביץ לשמוע לראשונה
על ארץ-ישראל שם ישנם הרבה יהודים. היה
זה לאחר שניצח על קונצרט לפני חיילי
בנות-הברית, שלאחריו נפגש עם חברי הברית
גדה היהודית. אלמלא פגישה זו ייתכן ש
עוד היום היה איגור פוקח עינים תוהות ל
שמע השם ישראל.

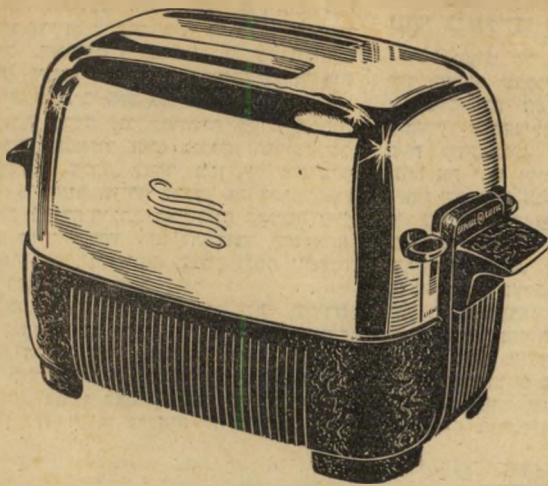
האכזבה היחידה מהופעתו הראשונה עם
התזמורת הישראלית, היתה העובדה שניתן
בה לעמוד על צד אחד בלבד מאישיותו של
מרקביץ - המנצח. אף אחת מיצירותיו לא
נכללה בתכנית. אולי היה בזה סמל מסוים
למשבר שעבר עליו זה מכבר. לפני כשנתיים,
בעת ביקורו האחרון של ליאונרד ברנשטיין
בארץ, הורה ברנשטיין במסיבת עיתונאים,
שהגיע לנקודת משבר, שמתוכה הסיק שע
ליו לבחור באחת משתי דרכיו במוסיקה,
הלחנה או ניצוח. מאחר שאם ימשיך לעסוק
בשתייה, יצא שכרו בהפסדו, והוא לא יצליח
להגיע אל השלמות שהיא שאיפתו של כל
אמן. ברנשטיין החליט לבחור בהלחנה, שהיא
נכס הדורות, לצמצם ככל שיוכל את תקופת
הופעתו כמנצח.

במסיבת עיתונאים עם איגור מרקביץ, נסי
תכמו דבריו לתוכן דומה, אלא שהוא בחר
בניצוח, שלדעתו נותן, בימינו, אפשרויות
ופרסום רב למנצח, יותר משוכח בהם המל
חין. המוסיקה בת-זמננו מתגלה, לדעתו, ל
עתיים רחוקות בלבד, כמשהו גדול באמת,
ואילו יתרה איננו אלא נסיוני ומסמל חיפוש
צורות ודרכים חדשות. אך לרשותו של המ
נצח המודרני, כל ספרות המוסיקה העשירה
של העבר, שמחבריה הנבחרים, מוצרט, שו
ברט, בטהובן ובראהמס, היו גדולים כולם.

משתי היצירות המרכזיות שעליהן ניצח
איגור מרקביץ בעל-פה, בלי עזרת הפרטי
טורות, בבסחוף, תנועת ידיים מרוסנות וש
קט חיצוני, שהוא גזיר ביותר בהופעתם של
מנצחים צעירים, הפתיחה את הקהל הסימי
פוגיה השלישית לשוברט. היא מבוצעת לע
תים כה נדירות, עד כי נדמה כאילו אינה
ראויה להתנגן כלל, בעוד שלמעשה נתגלתה
בביצועו של מרקביץ כסימפונייה רעננה,
שופעת נושאים ולחנים מרנינים, שהצליחו
להעלות חיוך קל על שפתי המנגנים בשורות
הראשונות של התזמורת - מנגנים שמאו
חזרו מסיבובם בארצות-הברית נראו חמוצי
פנים ונגינתם הפכה שיגרתית.

הסימפונייה החמישית של ארתור הונגר הי
צרתית-שווייצי, אשר מאז ביצועה של הסימי
פוגיה הליטורגית שלו על-ידי שרל מינש,
לפני כארבע שנים, לא נוגנה בארץ אף אחת
מיצירותיו, היתה נקודת הכובד בקונצרט.
הדיסטנסיים החזקים שבה, שהודגשו על-ידי
החצוצרות, נשמעו ככאב חד, לעומת המע
ברים התזמורתיים השקטים, שבישרו את ה
מות הקרוב המאיים על המלחין, המוסל
חולה אנוש במיטתו, זה חודשים רבים.

המתנה המושלמת מארה"ב!

GENERAL ELECTRIC
מקלה - לחם אוטומטי
(TOASTER)

פרטים ע"י המפיצים המוסמכים
"ג'נרל"

מהנדסי חשמל וקירור בע"מ
תל-אביב, רח' אחוזת ביח 5 - טל. 67291
חברת בת של החברה הכלכלית לארץ ישראל מניו-יורק

...הצלחת-
באשר התגלחת
עם

ללא מברשת
ללא קצף
ללא שיבשוף

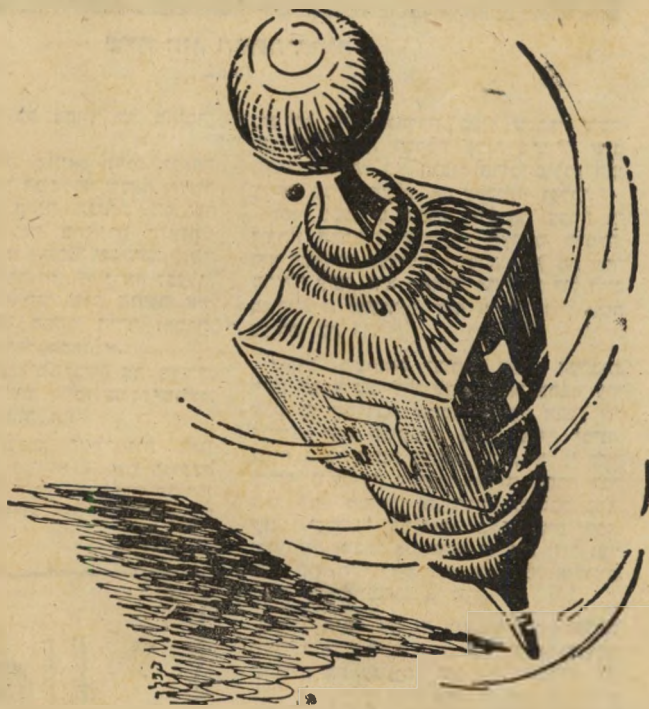
משחת הגלוח הנפוצה ביותר בעולם

דרושה

אנציקלופדיה בריטניקה (שלמה)
משנת 1951 או 1952

בהצעות לפנות:
העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב
עבור "אנציקלופדיה"

בחהג אחרים זה
שיר-לחת "דורא"
את ברכה-היה
לכל ידידיה

דורא בע"מ מייצרי כלי בית ומטבח וצעצועים מפלסטיקה